

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

Aleja Piłsudskiego 8
90-051 Łódź, P - 73
Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12
E-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO/61- 27 /07/AK

Łódź, dnia 22 maja 2007 r.

DECYZJA Nr RŁO 25/2007

Na podstawie art. 23c ust. 1 w związku z art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. 2005 r., Nr 244, poz. 2080, ze zm.: Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119; Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834) i art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r., Nr 18, poz. 172, zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko „ZURT” Spółka z o.o., ul. Zaolziańska nr 49, 93-545 Łódź,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie „ZURT” Spółka z o.o. polegające na stosowaniu we wzorcach umów pn. „Umowa Nr ... dla Łodzi” i „Umowa Nr ... dla Kutna” postanowień o następującej treści:

- 1) „*Oplaty wymienione w § 5 nie podlegają zwrotowi*” (§ 8 „Umowy Nr ... dla Łodzi” i § 8 „Umowy Nr ... dla Kutna”),
- 2) „*Ewentualne spory wynikłe w trakcie i w związku z realizacją niniejszej Umowy podlegają jurysdykcji sądów powszechnych, właściwych miejscowo dla siedziby Operatora.*” (§ 11 „Umowy Nr ... dla Kutna”),

które są tożsame z postanowieniami umownymi wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego

i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.

Uzasadnienie

Na przełomie 2006 r. i 2007 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezes Urzędu”) przeprowadził badanie lokalnych rynków dostarczania

konsumentom programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio- wizualnego rozprawianego drogą sieci kablowej na terenie właściwości miejscowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Łodzi. W toku badania Prezes Urzędu ustalił, że „ZURT” Spółka z o.o. z siedzibą w Łodzi we wzorcach umów „Umowa Nr ... dla Łodzi” i „Umowa Nr ... dla Kutna” stosuje w § 8 postanowienie „Opłaty wymienione w § 5 nie podlegają zwrotowi”. Paragraf 5 do którego odnosi się odesłanie wskazane w § 8 ww. umów reguluje wysokość opłat abonamentowych. Ponadto w § 11 „Umowy Nr ... dla Kutna” zamieścił postanowienie o treści „Ewentualne spory wynikłe w trakcie i w związku z realizacją niniejszej Umowy podlegają jurysdykcji sądów powszechnych, właściwych miejscowo dla siedziby Operatora.”.

W wyniku analizy ww. postanowień umów ustalono, że postanowienia o treści:

1. „Opłaty wymienione w § 5 nie podlegają zwrotowi” jest tożsame z postanowieniem, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego (zwany dalej: Rejestr”) w dniu 5 maja 2005 r. pod pozycją 411.
2. „Ewentualne spory wynikłe w trakcie i w związku z realizacją niniejszej Umowy podlegają jurysdykcji sądów powszechnych, właściwych miejscowo dla siedziby Operatora.” jest tożsame z postanowieniem wpisanym do Rejestru w dniu 4 listopada 2005 r. pod pozycją 565.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości konieczne i uzasadnione było podjęcie działań administracyjnych chroniących konsumentów.

W dniu 19 lutego 2007 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu Postanowieniem Nr 1/61-27/07 postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez „ZURT” Spółka z o.o., praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na stosowaniu we wzorcach umów pn. „Umowa Nr ... dla Łodzi” i „Umowa Nr ... dla Kutna” postanowień o następującej treści:

- 1.) „Opłaty wymienione w § 5 nie podlegają zwrotowi” (§ 8 „Umowy Nr ... dla Łodzi” i § 8 „Umowy Nr ... dla Kutna”),
- 2.) „Ewentualne spory wynikłe w trakcie i w związku z realizacją niniejszej Umowy podlegają jurysdykcji sądów powszechnych, właściwych miejscowo dla siedziby Operatora.” (§ 11 „Umowy Nr ... dla Kutna”),

które są tożsame z postanowieniami wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego,

Prezes Urzędu zawiadomił „ZURT” Spółka z o.o. o wszczęciu postępowania w dniu 19 lutego 2007 r. (*dowód: karta nr 3*).

Postanowieniem nr 2/61-27/07 z dnia 19 lutego 2007 r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w prowadzonym postępowaniu dokumenty zebrane w postępowaniu wyjaśniającym t. j. pismo „ZURT” Spółka z o.o. z dnia 15 stycznia 2007 r., aktualny odpis z Rejestru Przedsiębiorców, wzorzec umowy „Umowa Nr ... dla Łodzi” i „Umowa Nr... dla Kutna” (*dowód: karty nr 4 -13*), o czym zawiadomił „ZURT” Spółka z o.o. w dniu 19 lutego 2007 r. (*dowód: karta nr 14*).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania „ZURT” Spółka z o.o. w dniu 6 marca 2007 r. wyjaśniła, że pojęła czynności w celu wyeliminowania praktyk

naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Na dowód ww. twierdzenia załączyła nowy wzór umowy, wspólny dla Łodzi i Kutna, który nie zawierał postanowień o treści „Opłaty wymienione w § 5 nie podlegają zwrotowi” i „Ewentualne spory wynikłe w trakcie i w związku z realizacją niniejszej Umowy podlegają jurysdykcji sądów powszechnych, właściwych miejscowo dla siedziby Operatora.”. Ponadto „ZURT” Spółka z o.o. poinformowała, że w miesiącu maju i czerwcu 2007 r. wraz z blankietami płatniczymi, zostanie dostarczony konsumentom aneks do umowy informujący o wykreśleniu kwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień umów (*dowód: pismo z dnia 6 marca 2007 r. - karty nr 17-18*).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

„ZURT” Spółka z o.o., jest spółką prawa handlowego, wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000078151, która prowadzi działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r., Nr 173, poz. 1807, ze zm. – zwana dalej: „ustawa o swobodzie działalności gospodarczej”) i ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r., Nr 171, poz. 1800, ze zm. – zwana dalej: „Prawo telekomunikacyjne”).

Przedmiotem działalności „ZURT” Spółka z o.o. jest usługa dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej. Jest to usługa telekomunikacyjna w rozumieniu art. 2 pkt 48 Prawa telekomunikacyjnego. Usługa ta jest dostępna dla ogółu użytkowników (w tym konsumentów). W związku z powyższym należy przyjąć, że usługa ta ma charakter publiczny w rozumieniu art. 2 pkt 31 Prawa telekomunikacyjnego.

W swojej działalności „ZURT” Spółka z o.o. stosuje przy zawieraniu umów na świadczenie usług telekomunikacyjnych umowę pn. „Umowa Nr ... dla Łodzi” i „Umowa Nr ... dla Kutna” (*dowód: karty nr 12-13*). Dokumenty te stanowią wzorce umowy w rozumieniu art. 384 § 1 k.c. Spółka określiła w nich jednostronnie warunki świadczenia usługi telekomunikacyjnej. Są one przygotowane z góry, przed zawarciem umowy i zawierają gotowe postanowienia, na treść których konsument nie ma wpływu.

We wskazanych powyżej wzorcach umów „ZURT” Spółka z o.o. ustaliła jednostronnie następujące postanowienia:

- „Opłaty wymienione w § 5 nie podlegają zwrotowi” (§ 8 „Umowy Nr ... dla Łodzi” i § 8 „Umowy Nr ... dla Kutna”),
- „Ewentualne spory wynikłe w trakcie i w związku z realizacją niniejszej Umowy podlegają jurysdykcji sądów powszechnych, właściwych miejscowo dla siedziby Operatora.” (§ 11 „Umowy Nr ... dla Kutna”).

Paragraf 5 do którego odsyła postanowienie wskazane w § 8 „Umowy Nr ... dla Łodzi” i § 8 „Umowy Nr ... dla Kutna” dotyczy opłat abonamentowych.

Ponadto ustalono, że Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów”) w wyrokach:

- z dnia 31 stycznia 2004 r. (sygnatura akt XVII AmC 30/04) uznał za niedozwolone postanowienie umowne o treści: „*rezygnacja z usług ISN nie uprawnia klienta/abonenta do ubiegania się o zwrot całości lub nawet części opłaconego a nie*

wykorzystanego abonamentu”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru w dniu 5 maja 2005 r. pod pozycją 411,

- z dnia 29 września 2005 r. (sygnatura akt XVII Amc 57/03) uznał za niedozwolone postanowienie umowne o treści: „*Właściwym do rozstrzygania sporów wynikających z regulaminu świadczenia usług jest sąd powszechny właściwy dla siedziby Operatora*”. Postanowienie to zostało wpisane do Rejestru w dniu 4 listopada 2005 r. pod pozycją 565.

W trakcie niniejszego postępowania „ZURT” Spółka z o.o. przesłała nowy wzorec umowy pn. „Umowa Nr ...” wspólny dla Łodzi i Kutna, który nie zawierał kwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień umowy oraz zobowiązała się, że abonenci „ZURT” Spółka z o.o. zostaną poinformowani o nowym tekście ww. dokumentów w miesiącu maju i czerwcu 2007 r. podczas dostarczania abonentom blankietów płatniczych na kolejne półrocze. „ZURT” Spółka z o.o. nie przedstawiła dowodów pozwalających na stwierdzenie zaniechania stosowania zarzucanej praktyki (*dowód: karty nr 17-18*).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. 2005 r., Nr 244, poz. 2080, ze zm.: Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119; Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834 - zwana dalej: „ustawa o okik”) przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Przepis art. 23a ust. 2 ww. ustawy zawiera otwarty katalog działań stanowiących praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Ustawodawca wskazuje w tym przepisie, iż praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru .

Stwierdzenie praktyki określonej w art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy o okik wymaga wykazania, że spełnione zostały łącznie trzy przesłanki:

- 1) działanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności,
- 3) godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

„ZURT” Spółka z o.o. jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o okik. Zgodnie z tym przepisem pod pojęciem przedsiębiorcy – rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178; z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193; z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643; z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112; z 2003 r. Nr 86, poz. 789, Nr 128, poz. 1176 i Nr 217, poz. 2125; z 2004 r. Nr 54, poz. 535, Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808; z 2006 r. Nr 144, poz. 1043). Zgodnie z art. 66 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1808), ustawa z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej straciła moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1807 ze zm.). Z kolei, przepis art. 86 tej ustawy stanowi, że ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o przepisach ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej, należy przez to rozumieć właściwe przepisy ustawy o swobodzie działalności

gospodarczej. Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Ponadto „ZURT” Spółka z o.o. jest przedsiębiorcą telekomunikacyjnym w rozumieniu art. 2 pkt 27 Prawa telekomunikacyjnego.

„ZURT” Spółka z o.o. ma osobowość prawną i jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Rejestrze Przedsiębiorców po numerem 0000078151 oraz posiada „Zaświadczenie o wpisie do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych” (*dowód: karta nr 21-22*). Tym samym „ZURT” Spółka z o.o. jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o okik.

W związku z tym pierwsza przesłanka art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy o okik została spełniona.

Ad 2)

Bezprawność jest to sprzeczność zachowania z przepisami prawa oraz z zasadami współżycia społecznego. Chodzi więc o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym jako całością. Pojęcie porządek prawny obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określanych jako zasady współżycia społecznego. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, niezależnym od wystąpienia szkody, czy od zamiaru podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych. Przy ocenie bezprawności rozważenia wymaga kwestia, czy czyn był zgodny, czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego tj. normami prawa powszechnie obowiązującego a także z nakazami i zakazami wynikającymi z zasad współżycia społecznego.

Jak zostało wykazane powyżej, przepis art. 23a ust. 2 ustawy o okik zawiera przykładowy katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do ww. przepisu, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego.

Na mocy art. 479⁴⁵ k.p.c. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przysłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Na podstawie takich wyroków, Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia Rejestru stosownie do art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę jawności Rejestru. Jawność Rejestru oznacza, że jest on dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli każdy ma do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności Rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznajomością dokonanych w nim wpisów. W Rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umowy uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

Wpisanie postanowienia do rejestru, o którym mowa wyżej, oznacza, że od tej chwili postanowienia te są zakazane we wszystkich wzorcach umów. Zakaz stosowania postanowień wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców z danej branży. Za takim ujęciem przemawia podstawowy cel postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jakim jest usunięcie z obrotu postanowień, które Sąd

Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone. Chodzi bowiem o to, by konsumenci nie byli narażeni na te postanowienia w przyszłości w umowach zawieranych z innymi przedsiębiorcami. Ponadto, zdaniem Prezesa Urzędu, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do ww. rejestru dotyczy także postanowień podobnych. Przedsiębiorcy stosują bowiem postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna, szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. Nie jest konieczna dokładna, literalna identyczność tych postanowień.

Stanowisko Prezesa Urzędu znajduje uzasadnienie w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (Sygn. akt III SZP 3/06) wskazał, iż stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Sąd Najwyższy uznał również, iż jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy o okik dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych klauzul zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty klauzuli.

W ocenie Prezesa Urzędu stosowanie przez „ZURT” Spółka z o.o. we wzorcach umów pn. „Umowa Nr ... dla Łodzi” i „Umowa Nr ... dla Kutna” postanowień o treści:

- a) „Opłaty wymienione w § 5 nie podlegają zwrotowi” (§ 8 „Umowy Nr ... dla Łodzi” i § 8 „Umowy Nr ... dla Kutna), jest tożsame zarówno co do celu jak i skutków z postanowieniem wpisanymi do Rejestru pod numerem 411,
- b) „Ewentualne spory wynikłe w trakcie i w związku z realizacją niniejszej Umowy podlegają jurysdykcji sądów powszechnych, właściwych miejscowo dla siedziby Operatora.” (§ 11 „Umowy Nr ... dla Kutna”), jest tożsame zarówno co do celu jak i skutków z postanowieniem wpisanym do Rejestru pod numerem 565.

Kwestionowane w punkcie a postanowienie stosowane przez „ZURT” Spółka z o.o. przewiduje, że w przypadku rozwiązania umowy przez jedną ze stron umowy wniesione przez abonenta – konsumenta opłaty za abonament nie podlegają zwrotowi. Postanowienie to wypełnia dyspozycję art. 385³ pkt 12 k.c., który stanowi, że niedozwolonym postanowieniem umownym jest postanowienie, które wyłącza obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie nie spełnione w całości lub części, jeżeli konsument zrezygnuje z zawarcia umowy lub jej wykonania i art. 385³ pkt 16 k.c., który stanowi, że niedozwolonym postanowieniem umownym jest postanowienie, które nakłada wyłącznie na konsumenta obowiązek zapłaty ustalonej sumy na wypadek rezygnacji z zawarcia lub wykonania umowy. Wyłączenie możliwości zwrotu konsumentowi uiszczonej opłaty za świadczenie niespełnione w całości lub części, gdy rezygnuje on z wykonania umowy a nawet wtedy gdy operator odstępkuje od wykonania umowy, stanowi niedozwolone odstępstwo od uregulowań art. 494 Kodeksu cywilnego. Zasada nie zwracania stronie umowy zapłaty pomimo nie korzystania z przedmiotu świadczenia lub jego części narusza istotę umowy wzajemnej.

Tożsamym celom tj. pozbawieniu konsumenta prawa do zwrotu uiszczonej zapłaty za świadczenie nie spełnione w całości lub części i nałożeniu wyłącznie na konsumenta obowiązku zapłaty ustalonej sumy na wypadek rezygnacji z zawarcia lub wykonania umowy. ma służyć postanowienie wpisane do Rejestru pod numerem 411 *„rezygnacja z usług ISN nie uprawnia klienta/abonenta do ubiegania się o zwrot całości lub nawet części opłaconego a nie wykorzystanego abonamentu”*.

Porównanie kwestionowanego zapisu wzorców umowy i postanowienia umieszczonego w Rejestrze pod numerem 411 dowodzi, że ich treść, w sposób na tyle tożsamy kształtuje prawa i obowiązki konsumenta, iż można przyjąć, że oceniane postanowienie umowy mieści się w hipotezie zakazanych postanowień umowy. Postanowienie wskazane w sentencji decyzji oraz postanowienie wpisane do Rejestru mogą zostać uznane za tożsame co do celu i skutku. Każde z tych postanowień wyłącza obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie nie spełnione w całości lub części, jeżeli konsument zrezygnuje z zawarcia umowy lub jej wykonania oraz nakłada wyłącznie na konsumenta obowiązek zapłaty ustalonej sumy na wypadek rezygnacji z zawarcia lub wykonania umowy.

Kwestionowane w punkcie *b* postanowienie *„Ewentualne spory wynikłe w trakcie i w związku z realizacją niniejszej Umowy podlegają jurysdykcji sądów powszechnych, właściwych miejscowo dla siedziby Operatora.”* narzuca konsumentowi rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy miejscowo dla siedziby „ZURT” Spółka z o.o., który zgodnie z ustawą nie koniecznie będzie sądem właściwym miejscowo, jak np. w sprawach dochodzenia roszczeń odszkodowawczych czy ustalenia treści umowy. W przypadku tych spraw sądem właściwym byłby sąd miejsca zamieszkania konsumenta, jako miejsca spełnienia świadczenia odszkodowawczego lub miejsca spełnienia niepieniężnego świadczenia „ZURT” Spółka z o.o.

Tożsamym celom tj. narzuceniu konsumentowi rozpoznawanie spraw wyłącznie przez sąd właściwy dla siedziby operatora ma służyć postanowienie wpisane do Rejestru pod numerem 565 *„Właściwym do rozstrzygania sporów wynikających z regulaminu świadczenia usług jest sąd powszechny właściwy dla siedziby Operatora”*.

Porównanie kwestionowanego zapisu wzorca pn. *„Ewentualne spory wynikłe w trakcie i w związku z realizacją niniejszej Umowy podlegają jurysdykcji sądów powszechnych, właściwych miejscowo dla siedziby Operatora.”* i postanowienia umieszczonego w Rejestrze pod numerem 565 dowodzi, że ich treść jest podobna i w taki sam sposób kształtuje prawa i obowiązki konsumenta, iż można przyjąć, iż oceniane postanowienie umowy mieści się w hipotezie zakazanego postanowienia umowy. Postanowienie wskazane w sentencji decyzji oraz postanowienia wpisane do Rejestru mogą zostać uznane za tożsame co do celu i skutku. Każde z tych postanowień narzuca konsumentowi rozpoznawanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie koniecznie będzie miejscowo właściwy.

Konsekwencją stosowania przez „ZURT” Spółka z o.o. postanowień wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone jest wprowadzenie do umowy o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej postanowień bezwzględnie zakazanych. Stosownie bowiem do art. 479⁴² § 1 k.p.c., Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekając o uznaniu postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jednocześnie zakazuje ich wykorzystywania. Sąd Najwyższy w cytowanej powyżej uchwale zaakceptował stanowisko, zgodnie z którym, wpis postanowienia wzorca do

Rejestru skutkuje tym, że zakazane jest posługiwanie się wpisaną klauzulą we wszystkich wzorcach umów, pod rygorem sankcji z art. 58 k.c.

Tym samym, w ocenie Prezesa Urzędu, stosowanie przez „ZURT” Spółka z o.o. w umowie o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego rozprowadzanego drogą sieci kablowej postanowień wskazanych w sentencji decyzji jest bezprawne.

W związku z powyższym, stwierdza się, że druga przesłanka art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy o okik została spełniona.

Ad 3)

Przepisy ustawy o okik nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Przepis art. 23a ust. 1 ustawy o okik stanowi jedynie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Z całą pewnością mamy do czynienia ze zbiorowym interesem konsumentów, gdy działanie przedsiębiorcy dotyczy, bądź może dotyczyć nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem praw nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów, którzy zapoznali się, bądź mogli zapoznać się z postanowieniami wzorów umów pn. „Umowa Nr ... dla Łodzi” i „Umowa Nr ... dla Kutna o świadczenie usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego zawierającym postanowienia, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i zawarli, bądź mogli zawrzeć umowę na świadczenie tych usług z „ZURT” Spółka z o.o. Oferta świadczenia usług dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio - wizualnego jest adresowana do z góry nieokreślonej liczby konsumentów. Z oferty tej skorzystali już konsumenci decydując się na odbiór telewizji kablowej, ale z tych usług w każdej chwili mogą skorzystać inni konsumenci mieszkający na terenie Łodzi i Kutna. Krąg osób, który został już dotknięty stosowaną praktyką i który taką praktyką może zostać dotknięty jest nieograniczony i niemożliwy z góry do określenia ani zidentyfikowania. Za takim ujęciem odbioru ww. usługi świadczy również jej charakter. Zgodnie z Prawem telekomunikacyjnym usługa dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio – wizualnego ma charakter publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, to jest dostępnej do ogółu użytkowników (art. 2 pkt 31 Prawa telekomunikacyjnego), w tym konsumentów. Pojęcie użytkownika jest niezwykle szerokie. Użytkownikiem jest bowiem nie tylko podmiot korzystający z usługi, lecz także podmiot żądający świadczenia tej usługi. Użytkownikiem jest zatem każdy podmiot, który na gruncie ww. ustawy może żądać świadczenia usługi. Ogół użytkowników, czyli wszystkich podmiotów, które korzystają z usług lub mogą żądać świadczenia tych usług, to najszersze możliwe określenie potencjalnego zakresu usługobiorców (porównaj; Prawo telekomunikacyjne. Komentarz. dr hab. Stanisław Piątek. Wydawnictwa C.H. BECK Warszawa 2005. s. 93).

Stosowanie przez „ZURT” Spółka z o.o. zarzucanej praktyki wobec nieograniczonej liczby konsumentów wypełnia przesłankę naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Nie ma tutaj żadnych wątpliwości, że bezprawne działanie ZURT” Spółka z o.o. nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny, lecz mogą naruszać uprawnienia nieograniczonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy faktycznych lub potencjalnych kontrahentów (abonentów).

W związku z tym stwierdza się, że trzecia przesłanka art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy o okik została spełniona.

Pomimo tego, że „ZURT” Spółka z o.o. przesłała nowy wzór umowy na świadczenie usługi dostarczania programów telewizyjnych w pakietach programowych w postaci sygnału audio-wizualnego wspólny dla abonentów Kutna i Łodzi, który nie zawiera kwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień oraz poinformowała, iż zamierza zmienić zawarte dotychczas obowiązujące umowy zgodnie z nowym wzorcem umowy, to nie przedstawiła dowodów pozwalających na stwierdzenie, że nowy wzór umowy został przesłany abonentom i tym samym doszło do zaniechania stosowania zarzucanej praktyki.

W dniu 21 kwietnia 2007 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331) na podstawie której straciła moc ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. 2005 r., Nr 244, poz. 2080, ze zm.: Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz.1119; Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834). Jednakże zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331) do postępowań wszczętych przed dniem 21 kwietnia 2007 r. stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o okik w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Łodzi.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Łodzi

Iwona Bielska

Otrzymuje:

„ZURT” Spółka z o.o.
ul. Zaolziańska nr 49
93-545 Łódź